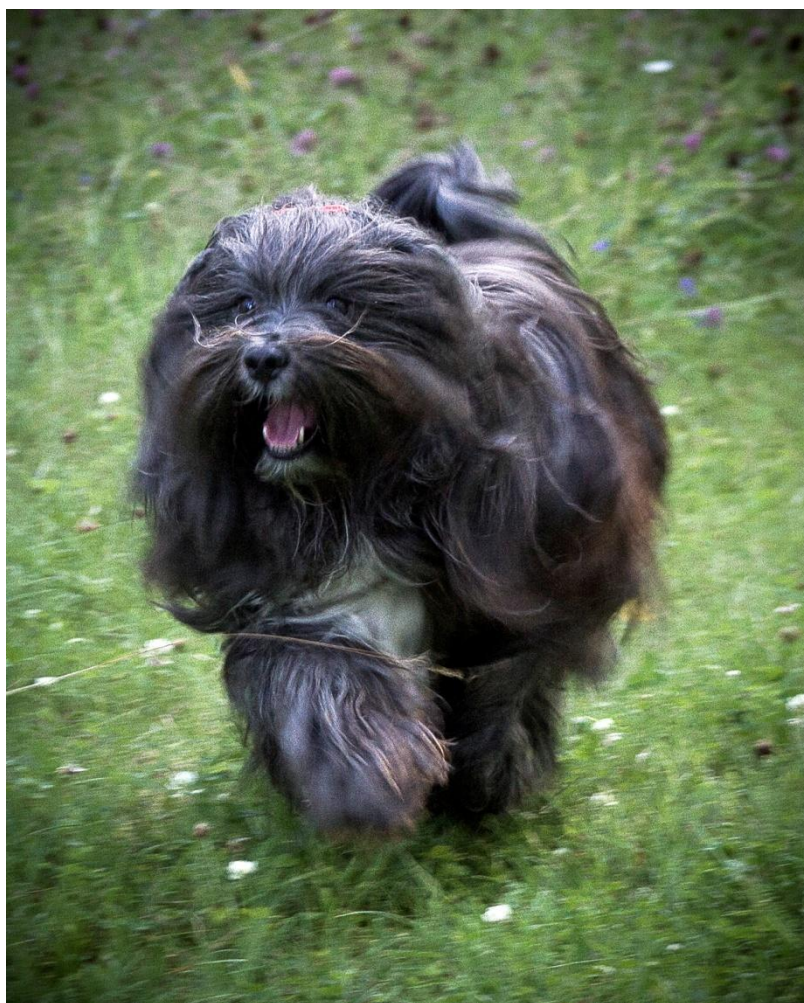

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Tibetansk Terrier

Versjon 1

Gyldig 01.07.2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon.....	5
Populasjonsstørrelse.....	5
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	5
Innavlsgrad	5
Bruk av avlsdyr.....	5
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	5
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Helse.....	6
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	6
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	6
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Mentalitet og bruksegenskaper	7
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	7
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Atferd	7
Atferdsproblemer	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	8
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Eksteriør.....	8
Eksteriørbedømmelser.....	8
Overdrevne eksteriørtrekk.....	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	9

Prioritering og strategi for å nå målene	9
Oppsummering.....	9
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	9
Plan for videre arbeid i klubben	9

Innledning

Tibetansk terrier er en gjeterhund fra Tibet, og ikke av opprinnelse en terrier. Terrier navnet fikk rasen først i England på 1930-tallet. Rasens nærmeste slektninger er Shit tzu, tibetansk spaniel og lhasa apso. En tibetansk terrier er livlig, leken, utadvent og vaksom.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Den tibetanske terrieren ble særdeles høyt verdsatt og var "en hellig hund". Den kunne ikke kjøpes, man måtte gjøre seg fortjent til å få den som gave og lykkebringer. Rasen har i mange hundre år blitt brukt som vakt- og gjeterhund av nomadene, og som vakthund av munkene i klostrene.

Til den vestlige verden kom den første tibetanske terrieren på 1920-tallet, innført av dr. Greig. Hun arbeidet som lege i Nord-India. Ved en anledning kom en tibetaner til henne med hele sin familie, dyrene innbefattet. Dr. Greig opererte hans syke kone, og som takk fikk hun en tibetansk terrier tisper i gave. Senere under et opprør mot de "hvite", sendte lamamunkene en fakir for å beskytte henne. Da han så hennes tre tibetanske terriere sa han: "Lov meg, Miss Sahib, la aldri "småfolket" fra klostrene dø ut, og ikke bland (pare) dem med andre raser." Dette lovet hun, og da hun kom tilbake til sitt hjemland, startet hun oppdrett av rasen. Hennes kennel "Lamleh" ble på mange måter hennes livsverk. Selv i dag finnes det vel knapt en tibetansk terrier som ikke har sin opprinnelse i disse linjene.

Den første tibetanske terrier ble innført til Norge i 1977 Bente Brunell. Like etter fikk Tog Dog's Kennel sin første tisper, Kaundas Feng-Mo, som var Norges første champion. Siden kom også Tinge-Lings-Felicia og Don Corelon.

Overordnet mål for rasen

Norsk Tibetansk Terrier Klubb har som formål å ivareta hundens og hundeholdets interesser i Norge, samt bidra til å fremme positive aktiviteter med hund og utvikling. Det skal også arbeides for etisk og praktisk riktig behandling av rasen og at avl skal skje i riktig retning, både når det gjelder rasestandard og rasens sunnhet.

Rasens populasjon

Tibetansk terrier er ennå en forholdsvis lite kjent rase i Norge.

År	Antall kull	Antall tisper	Antall hanner	Snitt pr. år	Import
2009	13	42	39	6,2	8
2010	12	29	34	5,25	10
2011	18	43	56	5,5	6
2012	22	57	60	5,3	9
2013	19	40	38	4,1	2
	84	211	227	26,35	35

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Gjennomsnittlig kullstørrelse, regnet ut fra de siste 5 år. 5,2 valper

Innavlsgrad

År	Prosent innavl
2009	1.213
2010	0,138
2011	0,988
2012	0,65
2013	0.597

Bruk av avlsdyr

Som tabellen viser er det en innavlsprosent, ender 1%. Dette skyldes først og fremst bevisste oppdrettere, import av nye avlsdyr og ikke overrepresentasjon av avlshanner.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Det er nærliggende for oppdrettere av vår rase å se mot de skandinaviske landene. Åpne grenser til Europa har de seneste årene vist at noen også ser til andre land som f.eks. Tyskland og Nederland. Et forholdsvis stort antall importer gjør at det pr. i dag er en god spredning i bruk av avlsdyr

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Som tallene viser pr. i dag, ligger vi godt under den anbefalte innavlsprosent som NKK anbefaler. Målet er å opprettholde en innavlsprosent på under 2,5

Prioritering og strategi for å nå målene

Norsk Tibetansk Terrier Klubb har en avlsveiledning som setter visse kriterier for at fødte valpekull skal kunne formidles gjennom klubben. Ut over dette er oppdrett, oppdretters ansvar. Avlsveiledning står til disposisjon med råd og veiledning dersom dette er ønskelig. Prioritering og strategier blir derfor å jobbe for å opprettholde den gode utviklingen vi har i dag med regelmessig opplysninger om videre utvikling dersom trenden skulle forandre seg.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Tibetansk Terrier er en sunn og frisk hund. Det er ikke uvanlig at de lever i 14-16 år og er friske og aktive hele tiden. Av de sykdommene som er kjent på rasen så har vi liten forekomst av sykdom på rasen. Kjente sykdommer er: Linseluksasjon - LL, Progresiv Retinal Atrofi - PRA, Neuronal Canine ceroid Lipofuscinosis - NCL og Hofteledds dysplasi - HD. Vi har dna tester på LL, NCL, PRA3 og RCD4. Medlemmene er flinke til å bruke de verktøyene vi har. Ut ifra tallene så har det ikke vært tilfelle av PRA eller LL i løpet av de siste 5 årene. Det er heller ikke stor forekomst av HD i rasen. På sikt vil LL, NCL og PRA forhåpentligvis bli borte på rasen siden vi har fått dna test på disse sykdommene.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Sykdommer som finnes på Tibetansk Terrier er: HD, PRA, LL, NCL og Katarakt.

HD statistikk

År	A	B	C	D	E	Totalt
2009	24	3	1	1		29
2010	33	12	2	1		48
2011	21	5	3	3	1	33
2012	32	4	3	8	1	48
2013	40	4	1	3	1	49
	150	28	10	16	3	207

Øyelysing resultater

År	Fri	Katarakt	Total
2009	50	8	58
2010	85	2	87
2011	63	4	67
2012	57	8	65
2013	68	7	75
	323	29	352

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er ikke rapportert inn noen reproduksjonsproblemer på rasen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Jobbe videre med at medlemmene er flinke til å bruke de redskapene vi har for å forhindre at det blir sykdom på rasen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Informere medlemmene gjennom bladet og holde medlemsmøter/oppdrettermøter med de tema som er aktuelle

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Det finnes ingen pålagte prøver for vår rase. Noe velger etter eget ønske å mentalteste hunden sin

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Tibetansk Terrier hører til under gruppe 9, selskapshunder. De er en god familiehund, og har i liten grad beholdt litt av sine tidligere egenskaper som gjeter/-vakt hund.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Det er ikke satt opp noen mål i forhold til dette punktet

Atferd

Tibetansk Terrier er en våken, intelligent, livelig, leken rase. Den er veldig hengiven til sin familie. Rasen kan være reservert mot fremmede. Siden rasen kom til Europa på 1920 tallet har den hovedsakelig blitt brukt som selskaps-/familiehund og har derfor fått redusert sine vokter og gjetersegenskaper noe. Mange individer er nå ikke så reserverte som de opprinnelig var, men det forekommer fortsatt mange individer som ikke er så interesserte i

fremmede utover sin egen familie. Det er fortsatt vanlig for rasen å varsle når det kommer fremmede inn på deres eiendom.

Rasen er en sosial hund som liker å være med familiens aktiviteter. Både på korte og lange turer. De liker seg godt utendørs, men den liker å ha tilgang til sin familie, og passer derfor ikke til å være avstengt på eiendom der den føler seg utelukket fra familien. Rasen går godt sammen med andre dyr som er inkludert i dens familie.

Tibetansk Terrier skal være en uredd og nysgjerrig hund. De er glad i å lære nye ting, men det kan hende dette må vente litt hvis de er opptatt med noe annet de må gjøre ferdig først. Det vil si at rasen kan være noe sta. De trenger klare grenser, men skal ikke trenes med hard hånd. På grunn av dens våkenhet og intelligens er de normalt lettlerete. De liker ofte aktiviteter som for eksempel agility. Mye spenst, energi og lekenhet er dette en sport som passer deres adferd, selv om de i konkurranse kanskje har noe annet de må sjekke ut før de skal gjøre ferdig hele banen.

En tibetansk terrier er normalt en oppfinnsom problemløser som trenger å få mental stimulering, og være sosialt inkludert i familien. Hvis den føler seg ekskludert kan den forsøke på oppfinnsomme måter å få oppmerksomhet. De har mye personlighet og det er stor variasjon på deres oppførsel innenfor rasen. De er snille og hengivende ovenfor sin familie.

Selv om rasen opprinnelig blant annet ble brukt som vokter er det ikke en aggressiv rase. Den kan varsle, men ikke utagere.

Atferdsproblemer

Det er lite atferdsproblematikk på rasen, men som alle raser kan det forekomme avvik. Med riktig sosialisering og trening er atferdsproblematikk sjelden.

Prioritering og strategi for å nå målene

Det er den enkeltes oppdretters ansvar å velg bort individer som har avvikende atferd fra avl. Klubbens ansvar er å følge med på rasens utvikling og ha fokus på adferd og mentalitet gjennom informasjon og som temaer på oppdrettermøter

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Robust, middels stor, langhåret. Gir et overveiende kvadratisk inntrykk. Besluttsomt uttrykk

Kroppslengden (målt fra skulderledd til halerot) = mankehøyden

Viser forøvrig til rasestandarden: <http://www.tibetansk-terrier.net>

Overdrevne eksteriørtrekk

Det er ingen overdrevne eksteriørtrekk av vår rase

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Opprettholde og bevare rasens helhetsinntrykk i forhold til rasestandarden. Motarbeide ekstreme ytterligheter

Prioritering og strategi for å nå målene

Opprettholde avl slik vi har den i dag slik at vi til en hver tid avler i forhold til standarden. Oppfordre oppdrettere til hele tiden å avle på sunne, gode rasetypiske dyr

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

NTTK vil bidra med arbeidet for å videreføre avlen i tråd med standarden, slik at vi opprettholde rasens særegenheter. Det er viktig å følge klubbens lover for avl slik at vi bibeholder dagens sunne, typeriktige funksjonelle og sosialt veltilpassede hunder.

Plan for videre arbeid i klubben

Registrering av DNA-testede hunder for LL, CCL og PRA. Dette vil være med på å gi en god oversikt angående bærere og frie hunder for fremtidig avl.
Holde medlemsmøter med foredragsholder innefor et gitt tema, evt. diskusjonsmøter i forhold til det som opptar klubbens medlemmer.